Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з науково-педагогічної роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

"_____" _____ 2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Економічна теорія

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
галузь знань: 24 «Сфера обслуговування»
спеціальність 242 «Туризм»
освітня програма «Туризм», «Міжнародний туристичний бізнес»
вид дисципліни: обов'язкова
факультет **Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу**

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“ 28” серпня 2020 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: к. е. н., доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії Дерід І.О.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від “27” серпня 2020 року № 1

В.о. завідувача кафедри

_____ Ірина ДЕРІД
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи) «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

_____ Іван ПОСОХОВ
(підпис) (прізвище та ініціали

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародний туристичний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи) «Міжнародний туристичний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

_____ Олена ЄВТУШЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “28” серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії

_____ Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни **“Економічна теорія”** складена відповідно до освітньо-професійних програм

«Туризм»

«Міжнародний туристичний бізнес»

підготовки **бакалаврів**

спеціальності **242 «Туризм»**

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування системи знань про економічні відносини в умовах обмеженості ресурсів і шляхи забезпечення суспільних потреб, які невпинно зростають.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК 3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК 8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії ЗК 13. Здатність планувати та управляти часом;

ЗК 14. Здатність працювати в команді та автономно.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

1.3. Кількість кредитів – 5

1.4. Загальна кількість годин – 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов’язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
30 год.	4 год.аудиторні+10 годин дистанційні
Практичні, семінарські заняття	
30 год.	-
Лабораторні заняття	
– год.	– год.
Самостійна робота	
90 год.	136 год.
Індивідуальні завдання	
	Контрольна робота 8 годин на виконання зі складу самостійної роботи

1.6. Заплановані результати навчання

ПРН 1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів;

ПРН 3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ;

ПРН 5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ І. Вступ до економічної теорії

Тема 1. Розвиток економічних знань. Економічна теорія: предмет, методи, функції

Зміст: етимологія слова «економіка»; зародження перших економічних у стародавньому суспільстві (Стародавня Азія, Стародавня Греція, Римська імперія); економічна думка середньовічних схоластів; оформлення історичних шкіл економічної науки (меркантилізм, класична економічна школа, кейнсіанство, неокласичний напрямок, неокейнсіанство, інституціоналізм); предмет економічної теорії; сутність економічних категорій і законів; функції економічної науки; методи економічного аналізу (аналіз, синтез, порівняння, абстракція, сходження від абстрактного до конкретного, індукція, дедукція…)

Тема 2. Суспільне виробництво

Зміст: сутність суспільного виробництва; необмеженість потреб і обмеженість ресурсів; фактори виробництва (труд, земля, капітал, підприємницькі здібності); розрізнення предметів праці і засобів праці; крива виробничих можливостей; побудова її графічного зображення; альтернативна вартість господарських рішень; виробнича функція; економічне відтворення – просте і розширене; екстенсивне і інтенсивне економічне зростання; економічна ефективність.

Тема 3. Власність та її економічна роль

Зміст: сутність відносин власності; об’єкти і суб’єкти власності; теорія прав власності (право розпорядження, користування, розпорядження, привласнення); відповідальність породжена власністю; приватна власність (особиста приватна власність, індивідуальна приватна власність, групова приватна власність, колективна приватна власність, корпоративна приватна власність); суспільна власність (державна власність, безпосередньо суспільна власність); сутність приватизації; приклади приватизації у світі; характер процесу приватизації в Україні

Тема 4. Сутність соціально-економічного розвитку суспільства. Критерії періодизації соціально-економічного розвитку. Економічна система: моделі економічних систем.

Зміст: протиріччя маж продуктивними силами суспільства і економічними відносинами як джерело економічного розвитку; періодизація етапів економічного розвитку суспільства по критерію «індустріалізації»; стадійний, формаційний та цивілізаційний підходи; що таке економічна система; традиційна економічна система; командно-адміністративна система; ринкова система; змішана економічна система; сутність ринку і його функції.

Тема 5. Товарне виробництво та теорії вартості. Історичний процес розвитку обміну і форм вартості.

Зміст: поняття продукт праці та товар; умови перетворення натурального господарства на товарне; просте та капіталістичне товарне господарство; трудова теорія вартості товару; теорія граничної корисності (цінності); форми вартості, історичний процес виникнення та трансформації грошей.

Тема 6. Попит і пропозиція в ринковій економіці

Зміст: Попит; пропозиція; ціна продавця; ціна покупця; закон попиту; крива попиту; нецінові фактори попиту; зрушення кривої попиту під впливом нецінових факторів; крива пропозиції; нецінові фактори пропозиції; зрушення кривої пропозиції під впливом нецінових факторів; сутність і графічне зображення ринкової рівноваги; дефіцит і надлишок товару; еластичність; еластичні та нееластичні попит та пропозиція.

Розділ ІІ. Мікроекономіка

Тема 7. Підприємництво та фірма

Зміст: поняття підприємець, підприємництво, підприємство, фірма; неоінституційна теорія фірми; ризики в підприємницькій діяльності та шлях їх зниження; місце менеджменту та маркетингу в підприємництві; класифікація підприємств за формами власності, розмірами, організаційною формою; створення фізичної особи підприємця та юридичної особи; види об'єднань підприємств; процедура банкрутства підприємств.

Тема 8. Витрати виробництва та прибуток

Зміст: сутність витрат виробництва; альтернативні витрати; бухгалтерські витрати; явні витрати; неявні витрати; бухгалтерський та економічний прибуток; короткостроковий період у фірмі; довгостроковий період у фірмі; перемінні витрати; постійні витрати; графічне зображення постійних витрат, середніх постійних витрат, перемінних витрат та середніх перемінних витрат; загальні витрати; граничні витрати і їх графік; правило максимізації прибутку

Тема 9. Моделі ринку (ринкові структури): досконала та недосконала конкуренція.

Зміст: плюси і мінуси досконалої і недосконалої конкуренції; аналіз можливих перешкод для вільної конкуренції; чиста монополія (її графічне зображення); монополістична конкуренція (особливості, приклади і графічне зображення); олігополія (моделі поведінки фірм при олігополії); сутність і методи антимонопольної боротьби

Тема 10. Ринок факторів виробництва та факторні доходи

Зміст: похідний попит на ресурси; праця; капітал; земля; підприємницькі здібності як основні фактори виробництва та плата за них як факторні доходи; сутність заробітної плати, види заробітної плати, ціна рівноваги на ринку заробітної плати; капітал як динамічна категорія: основний капітал, амортизація; оборотний капітал; постійний, перемінний капітал; відсоток на капітал; рента (абсолютна, диференційна, монопольна); прибуток за марксистською теорією та за теорією факторів виробництва.

Розділ ІІІ. Макроекономіка

Тема 11. Макроекономічній аналіз, національні рахунки. Сукупний попит та пропозиція

Зміст: національна економіка; резиденти, нерезиденти; сектори національної економіки; ВВП (сутність та методи його розрахунку); номінальний та реальний ВВП; інші

показники національної економіки (ЧВП, НД); сукупний попит (ефект відсоткової ставки, ефект багатства, ефект імпортних закупівель); сукупна пропозиція (кейнсіанський, проміжний, класичний відрізки кривої сукупної пропозиції); макроекономічна рівновага в моделі «Кейнсіанський хрест»; мультиплікатор економічних розходів.

Тема 12. Макроекономічна нестабільність

Зміст: економічний цикл; фази циклу (пік, спад, криза. пожвавлення); сутність безробіття; фрикційне безробіття; структурне безробіття; циклічне безробіття; природний рівень безробіття; інфляція; причини інфляції; індекс цін; крива Філліпса; стагфляція.

Тема 13. Грошово-кредитна система

Зміст: гроші та їх функції; грошовий оборот і грошовий обіг; пропозиція грошей; грошова маса та її агрегати; емісія грошей; попит на гроші і його основні елементи; процентна ставка як ціна грошей; кредитна система і її функції; банківська система (центральний банк і комерційні банки); центральний банк в рамках грошово-кредитної політики; ринок цінних паперів: первинний і вторинний; фондова біржа; курс цінних паперів

Тема 14. Фіскальна політика держави та рівень добробуту населення

Зміст: сутність фіскальної політики та її види; податки та види податків; крива Лаффера; дискреційна та недискреційна фіскальна політика; показники рівня добробуту населення;споживчий кошик; споживчий мінімум; мінімальна заробітна плата; коефіцієнт бідності; крива Лоренца.

Тема 15. Світове господарство. Міжнародні економічні відносини

Зміст: світове господарство; міжнародний поділ праці; спеціалізація; міжнародне виробниче кооперування; транснаціональні корпорації; міжнародні економічні організації; підприємницькі міжнародні організації; відкрита економіка, експортна квота; імпортна квота; платіжний баланс; валютні курси; міграція робочої сили; прямі іноземні інвестиції; глобалізація; інтеграція; регіоналізація.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Основи економічної теорії												
Тема 1. Розвиток економічних знань. Економічна теорія: предмет, методи, функції	9	2	2			5	8	1				7
Тема 2. Суспільне виробництво	9	2	2			5	8	1				7
Тема 3. Власність та її економічна роль	9	2	2			5	8	1				7

Тема 4. Сутність соціально-економічного розвитку суспільства. Критерії періодизації соціально-економічного розвитку. Економічна система: моделі економічних систем.	9	2	2			5	8	1				7
Тема 5. Товарне виробництво та теорії вартості. Історичний процес розвитку обміну і форм вартості.	10	2	2			6	8	1				7
Тема 6. Попит і пропозиція в ринковій економіці	10	2	2			6	8	1				7
Разом за розділом 1	56	12	12			32	48	6				42
Розділ 2. Мікроекономіка												
Тема 7. Підприємництво та фірма	9	2	2			5	8	1				7
Тема 8. Витрати виробництва та прибуток	9	2	2			5	8	1				7
Тема 9. Моделі ринку (ринкові структури): досконала та недосконала конкуренція.	9	2	2			5	8	1				7
Тема 10. Ринок факторів виробництва та факторні доходи	9	2	2			5	8	1				7
Разом за розділом 2	36	8	8			20	32	4				28
Розділ 3. Макроекономіка												
Тема 11. Макроекономічній аналіз, національні рахунки. Сукупний попит та пропозиція	15	2	4			9	8	1				7

Тема 12. Макроекономічна нестабільність	11	2	2			7	8	1				7
Тема 13. Грошово-кредитна система	9	2	2			5	8	1				7
Тема 14. Фіскальна політика держави та рівень добробуту населення	11	2	2			7	8	1				7
Тема 15. Світове господарство. Міжнародні економічні відносини	7	2				5	10					10
Разом за розділом 3	53	10	10			33	42	4				38
Контрольна робота							8					8
Екзамен	5					5	20					20
Усього годин	150	30	30			90	150	14				136

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Т.1. Розвиток економічних знань. Економічна теорія: предмет, методи, функції	2
2	Т.2.Суспільне виробництво	2
3.	Т.3. Власність та її економічна роль	2
4	Т.4. Сутність соціально-економічного розвитку суспільства. Критерії періодизації соціально-економічного розвитку. Економічна система: моделі економічних систем.	2
5	Т. 5. Товарне виробництво та теорії вартості. Історичний процес розвитку обміну і форм вартості.	2
6	Т.6. Попит і пропозиція в ринковій економіці	2
7	Т.7. Підприємництво та фірма	2
8	Т.8. Витрати виробництва та прибуток	2
9	Т.9. Моделі ринку (ринкові структури): досконала та недосконала конкуренція.	2
10	Т.10. Ринок факторів виробництва та факторні доходи	2
11	Т. 11. Макроекономічній аналіз, національні рахунки. Сукупний попит та пропозиція	4
12	Т. 12. Макроекономічна нестабільність	2
13	Т. 13. Грошово-кредитна система	2
14	Т. 14. Фіскальна політика держави та рівень добробуту населення	2
	Всього годин	30

5. Завдання для самостійної роботи (стаціонар)

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин денна	Кількість годин дист.
1	Підготовка за конспектом та наданою літературою до семінару за темою 1. Додатково знайти інформацію про економістів із різних економічних шкіл. Психологічні методи в економічній науці (біхевіоризм). Самопідготовка до написання тесту	5	7
2	Підготовка за конспектом та наданою літературою до семінару за темою 2. Додатково оволодіти інформацією про зміну ставлення економічної теорії до підприємницьких здібностей як фактору виробництва. Інформація як сучасний фактор виробництва. Прочитати статтю про «анти блага» та написати до неї анотацію. Самопідготовка до написання тесту	5	7
3	Підготовка за конспектом та наданою літературою до семінару за темою 3. Додатково оволодіти інформацією про специфіку приватизації підприємств та землі в Україні у трансформаційний період. Самопідготовка до написання тесту	5	7
4	Підготовка за конспектом та наданою літературою до семінару за темою 4. Додатково оволодіти інформацією про сучасні види економічних систем зі змішаною економікою, зробити їх порівняння. Самопідготовка до написання тесту	5	7
5	Підготовка за конспектом та наданою літературою до семінару за темою 5. Додатково оволодіти інформацією про історичний розвиток категорії гроші. Самостійно вивчити питання про сутність та специфіку криптовалюти. Самопідготовка до написання тесту	6	7
6	Підготовка за конспектом та наданою літературою до семінару за темою 6. Вирішення заданих задач. Самопідготовка до написання тесту	6	7
7	Підготовка за конспектом та наданою літературою до семінару за темою 7. Заповнити за зразком документи на відкриття ФОП. Самопідготовка до написання тесту	5	7
8	Підготовка за конспектом та наданою літературою до семінару за темою 8. Вирішення заданих задач. Самопідготовка до написання тесту	5	7
9	Підготовка за конспектом та наданою літературою до семінару за темою 9. Скласти порівняльну таблицю ринкових структур із прикладами. Самостійно вивчити питання про антимонопольне регулювання. Самопідготовка до написання тесту	5	7
10	Підготовка за конспектом та наданою літературою до семінару за темою 10. Вирішення заданих задач.	5	7

	Самопідготовка до написання тесту		
11	Підготовка за конспектом та наданою літературою до семінару за темою 11. Вирішити заданий тест, вирішити задачі. Самопідготовка до написання тесту	9	7
12	Підготовка за конспектом та наданою літературою до семінару за темою 12. Підготувати доповіді стосовно природи економічних циклів, причин та способу виходу з депресії 1929-1933 років, причини світової кризи 2008 року. Самопідготовка до написання тесту	7	7
13	Підготовка за конспектом та наданою літературою до семінару за темою 13. Вирішити задачі. Самопідготовка до написання тесту	5	7
14	Вивчення за конспектом, наданою та самостійно підібраною літературою теми 14. Проаналізувати рівень бідності в країнах світу, проаналізувати нерівномірність розподілу доходів в країнах світу. Самопідготовка до написання тесту	7	7
15	Підготовка за конспектом та наданою літературою до теми 15. Виконання тесту за темою для самоперевірки. Контроль на екзамені.	5	10
16	Підготовка до контрольної роботи		8
17	Підготовка до екзамену	5	20
	Разом	90	136

6. Індивідуальні завдання (для дистанційної форми навчання)

Контрольна робота виконується під час самостійної роботи студента та надсилається за допомогою дистанційних технологій навчання. Контрольну роботу пишуть за темами 1-7.

Варіант (приклад)

1. Дайте розгорнуту відповідь на питання 5 балів
2. Дайте короткі відповіді або надайте визначення (по 2 б.)

2.1.
2.2.
2.3 .
2.4.
2.5

3. Зробіть розрахунки (5 балів)

Розрахуйте коефіцієнт цінової еластичності попиту або пропозиції, або знайдіть ціну рівноваги та рівноважну величину попиту та пропозиції, знайдіть відхилення від стану рівноваги, знайдіть надлишок споживача або продавця.

Максимальна оцінка складає 20 балів.

7. Методи контролю

Метод контролю – це система дій, націлена на перевірку знань студента. У даному курсі дисципліни «Економічна теорія» для денної форми навчання використовуються наступні форми контролю:

усний контроль, що по своїй сутності передбачає діалог і перевірку репродуктивного відтворення студентом отриманої інформації, а також усний контроль у формі доповіді студентом стосовно проблеми, що не була вирішена в рамках інформації, даної у лекції;

дискусія, що передбачає активний диспут між усією групою та викладачем стосовно знаходження відповіді на поставлене питання;

письмовий поточний тестовий контроль (можливий за допомогою дистанційних технологій навчання);

підсумковий контроль у вигляді письмового екзамену (загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин).

Білет має таку структуру:

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 2

1. Дайте розгорнуту відповідь на питання 7,5 б.
2. Дайте розгорнуту відповідь на питання 7,5 б.
3. Дайте короткі відповіді або надайте визначення (по 3 б.):

3.1.
3.2.
3.3 .
3.4.
3.5.

4. Зробіть розрахунки (10 б.)

Задача

Для дистанційної форми навчання:

контроль у вигляді 1 контрольної роботи, що складається із трьох частин та містить як завдання, що потребують розгорнутої відповіді, так і тести та задачі (надсилається за технологіями дистанційного навчання, виконується в рамках самостійної роботи студента);

контроль у вигляді виконання письмового завдання під час самостійної роботи студента за темами 7-10 (надсилається за технологіями дистанційного навчання, виконується в рамках самостійної роботи студента);

контроль у вигляді виконання тесту за темами 11-15;

підсумковий контроль у вигляді письмового екзамену.

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з забороною відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **екзамен дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Економічна теорія», режим доступу: https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1211

8. Схема нарахування балів

Для денної форми

Поточний контроль, самостійна робота															**Екзамен**	**Сума**
Розділ 1						**Розділ 2**				**Розділ 3**				**Разом**		
Т1	**Т2**	**Т3**	**Т4**	**Т5**	**Т6**	**Т7**	**Т8**	**Т9**	**Т10**	**Т11**	**Т12**	**Т13**	**Т14**	**60**	**40**	**100**
4	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**8**	**4**	**4**	**4**			

Т1, Т2 ... – теми розділів.

Для дистанційної форми

Поточний контроль				Екзамен	Сума
Контрольна робота.	Завдання 2	Завдання 3	Разом поточний контроль	40	100
20	20	20	60		

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ УСПІШНОСТІ
ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Для денної форми навчання

1. За кожну тему установлено максимальну кількість балів, що їх можна отримати, виконавши усі запропоновані завдання повно та без помилок. Зазвичай сюди входить відповідь на запитання, винесене на обговорення на семінарське заняття, або виступ з проблематики, винесеної у самостійну роботу студента, представлення виконання завдання, винесеного на самостійну роботу студента, написання тематичного поточного тесту (можливо в дистанційній формі), а також чіткі короткі відповіді студента на додаткові питання викладача в рамках, винесеної на обговорення теми. Якщо студент плутано та неповно відповідає на основне питання, не відповідає на додаткові питання – його бал знижується. Підвищити його студент може. проявляючи подальшу активність на семінарі, відповідаючи на питання, поставлені іншим студентам, якщо ті не знають відповіді.
Виконання лише частини із запропонованих видів роботи дає можливість отримати не всі бали за темою. Якщо студент відсутній на семінарському занятті, він має можливість пройти тест чи виконати письмове завдання передбачене в рамках самостійної роботи студента за допомогою дистанційних технологій навчання - при цьому, його оцінка за тему не буде максимальною.
2. Підсумком вивчення дисципліни є складання письмового екзамену. Макет білету та приклад білету надається студентам заздалегідь разом із питаннями до екзамену та переліком тем, із яких в екзамені зустрічатимуться задачі. Біля кожного завдання в екзаменаційному білеті проставлено максимальну кількість балів, що їх можна отримати за наявності чіткої, правильної відповіді.

Підсумкова оцінка виставляється шляхом складання балів, отриманих впродовж поточного та підсумкового контролю.

Увага. У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з забороною відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання певний відсоток семінарських занять може бути проведений в дистанційній формі (із використанням **платформі Moodle та Zoom**)

Для дистанційної форми навчання

Поточний контроль складається із написання:
1 контрольної роботи за темами 1-7 (максимальна оцінка 20 балів). Контрольна робота має форму письмової роботи за варіантами. Помилки в оформленні, неточності, помилки у рішенні – усе це знижує отримувану оцінку;
завдання за темами 7-10 (максимальна оцінка 20 балів) має форму 2 теоретичних завдань по 5 балів та однієї задачі - 10 балів**;**
виконання тесту за темами 11-15, що складається з 20 тестів, кожна правильна відповідь дає 1 бал (максимальна оцінка 20 балів)/
Роботи надсилаються через платформу Moodle https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1211
.

2. Підсумком вивчення дисципліни є складання письмового екзамену. Макет білету та приклад білету надається студентам заздалегідь разом із питаннями до екзамену та

переліком тем, із яких в екзамені зустрічатимуться задачі. Біля кожного завдання в екзаменаційному білеті проставлено максимальну кількість балів, що їх можна отримати за наявності чіткої, правильної відповіді.

Підсумкова оцінка виставляється шляхом складання балів, отриманих впродовж поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Воробьев Е. М. Экономическая теория : курс лекций / Е. М. Воробьев. – Москва: ЭКСМО, 2008. – 270 с.
2. Економічна теорія. Політекономія. Практикум : навчальний посібник / за ред. В. Д. Базилевича. – 2-ге вид., стер. – Киев: Знання, 2013 . – 494 с.
3. Економічна теорія: навч. посібник/ за заг. ред. проф. В. І. Сідорова, проф. Є. М. Воробйова. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна. – 2018. – 464 с.
4. Економічна теорія. Національна економіка : підручник / за ред. В. М. Тарасевича, В. Я. Швеця, Ю. І. Пилипенко та ін. – К. : Знання, 2012. – 270 с.
5. Макконел К. Р. Экономикс: принципы, проблемы и политика / К. Р. Макконел, С. Л. Брю ; пер. с англ. – М. : ИНФРА–М, 1999.– 974 с.

6. Макроэкономика. Основы мировой экономики. Учебное пособие / Шапиро С. А., Шатаева О. В., Марыганова Е. А., Вышегородцев М. М., Кононова Д.Е.Директ-Медиа 2015 г. 272 страницы

7. Международная экономика : альманах / [отв. ред. А. П. Киреев, В. Д. Матвеенко]. – СПб. : «Экономическая школа» ГУ ВШЭ, 2011. – Т. 7 : Международная экономика. – 289 с.

8. Міжнародна економіка : навчальний посібник / А. П. Румянцев, О. М. Дудченко, О. Є. Лугінін, Л. О. Бетехтіна ; за ред. С. В. Фомішина. – Львів : Новий Світ-2000, 2012. – 445 с.

9. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. – К. : НУОУ ім. Івана Черняховського, 2020. – 328 с.

10. Мочерний С. В. Економічна теорія : посібник для вузів / С. В. Мочерний ; ред. Т. Д. Станішевська. – Киев : Академія, 2003. – 654 с.

11. Мэнкью Н. Г. Принципы экономикс / Н. Г. Мэнкью ; пер. с англ. В. Кузина, Ю. Писаренка, И. Ровкаха ; под общ. ред. В. М. Цветаева, Ю. Н. Каптуревского. – 2-е изд., сокр. – СПб. : Питер, 2000. – 496 с.

12. Національна економіка (засади становлення, функціонування, регулювання та розвитку) : навчальний посібник / О. І. Ковтун. – Львів : Новий Світ-2000, 2013. – 169 с.

13. Нуреев Р. М. Курс микроэкономики : учебник для вузов / Р. М. Нуреев. – 2-е изд. – М. : НОРМА, 2000. – 572 с.

14. Петруня Ю. Е. Основы экономической теории : учебное пособие / Ю. Е. Петруня, А. А. Задоя. – 5-е изд. – К. : Знання, 2011. – 359 с.

15. Худокормов А. Г. Экономическая теория: новейшие течения Запада : учебное пособие для вузов / А. Г. Худокормов. – М. : ИНФРА-М, 2012. – 416 с.

16. Экономическая теория : учебное пособие для вузов / Л. Х. Доленко, О. В. Горняк, И. А. Ломачинская ; отв. ред. И. П. Скороход ; предисл. Н. М. Крючкова. – 2-е изд., перераб. и доп. – Харьков : Бурун Книга, 2010. – 327 с.

Допоміжна література

1. Аникин А. В. Юность науки. Жизнь и идеи мыслителей-экономистов до Маркса / А. В. Аникин. – 4-е изд. – М. : Политиздат, 1985. – 367 с.
2. Лісовицький В. М. Історія економічних вчень / В. М. Лісовицький. – Харків : Р.И.Ф., 2002. – 320 с.

3. Экономическая энциклопедия. Политическая экономия : в 4 т. / [под ред. М. А Румянцева]. – Москва: Советская энциклопедия, 1980. – Т. 4 : Социология – Я. – 672 с.

10. Посиланная на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Верховна рада України (закони) України [електронний ресурс].– Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws
2. Державна служба статистики України [електронний ресурс].– Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/
3. Журнал «Ефективна економіка» [електронний ресурс].– Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/
4. Міністерство фінансів України [електронний ресурс].– Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/
5. Рейтинг Doing business [електронний ресурс].– Режим доступу: http://russian.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/ukraine/
6. Экономическая теория [електронний ресурс].– Режим доступу: http://etet.org.ua/?page_id=210&lang=ru#pagetitle

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформах Modle (https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1211) та Zoom можуть проводитися практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи, написання контрольної роботи, передбаченої навчальним планом;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) в певному відсотку можуть проводитися практичні та семінарські заняття у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з забороною відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Економічна теорія», режим доступу: https://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1211